

Beogradsko Novine

Br. 197.

BEOGRAD, četvrtak 25. jula 1918.

Tzaze:
dnevno u jutro, ponedeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajnjem zapovedništvu
od s. 1 hr. do 10. Ulica po cijenom od

10 helera 12 helera

U Beogradu na Rostovu u kući

U monarhiji

U inozemstvu

Mjesečna pretplata:

U Beogradu i u krajnjem zapovedništvu od

U Srbiji, Ceta za bojnu i vojnu poštu

U Beogradu na Rostovu u kući

U monarhiji

U inozemstvu

400 400 400

Oglas po cijeniku. —

Zrednštvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje preplate Topličin venac broj 21. Telefon br. 26.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 88. Telefon broj 245.

Godina IV.

RATNI IZVJESTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 24. jula.

Na talijanskom frontu nizakih osobitih dogadjaja. Na albanskim bojištu naše hrabre čete osuđile su svojim upornim otporom trajno naprezanje neprijatelja, da propuste naše linije u odsjeku doline Devotl.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 24. jula.

Zapadno bojište:

Zivahnja topnička djelatnost sjeverno od Lyse, kod Arrasa i Alberta. Na zapadnoj obali Avre neprijatelj je u mjesnim napadima prodrio kod i južno od Mailly-a prolazno do Avre. Našim je protivnapadom opet popravljen položaj. S većerim smo odbrili nadiruće djelomične napade neprijateljeve iz Mailly-a i sjeverno od njega. Između Aisne i Marne neprijatelj je juče u jutru, uvladeci nove divizije u borbi, produžio svoje napade u masama. Vojska generala pukovnika pl. Böhna potpuno je slomila nekoliko puta ponavljajuće neprijateljeve napade. Francuzi i Amerikanci su ponovo pretrpili velike gubitke. Između Nyanta i Hartennesa neprijatelj je pet puta uzalud jurišao. Obostrano Ville-montuire zadobio je prolazno zemljišta. Naš protivnapad ga je bacio preko njegovih polaznih linija. Villemontoire smo ponovo oteli neprijatelju. Sjeverno od Ourcq-a naša uništavajuća vatra razbila je neprijateljske napade u njihovom pripremanju i pripravom naletu. Oklopni automobili, koji su probili kroz naše linije, satrveni su. Pješadija, koja je iz nih nastupala, suzbijena je. I čete, koje su se borile između Ourcq-a i Marne, odbole su jake neprijateljske napade većinom još pred njihovim linijskim. Od Chateleta smo protivnapadom ponovo odbrili neprijatelja. Poslije podne je bilo samo djelomičnih borbi. Protivnik je odbriljen. Jugozapadno od Reimsa preko cijelog dana su trajale teške borbe. Između Aisne i Marne neprijatelj je nekoliko puta uzaludno prelazio u žestoke djelomične napade. Sjeverno od Arde Francuzi su pored bijelih i crnih četa bacili u borbu još i Talijane i Engleze. Napad, koji je pogodio Talijane u pripravnim položajima, mogao se samo slabo razviti i bio je brzo slosmijen. I Francuzi i En-

Nastavak bitke na zapadu.

Neprijateljski napadi u masama između Aisne i Marne. Pet puta ponovljeni uzaludni naleti između Nyanta i Hartennesa. Teške borbe kod Reimsa kao i između Marne i Arde.

glezi suzbijeni su poslije ogorčene borbe i djelomičnim protivnapadima.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Novi Napoleon.

„Kad kraljevi zidaju, onda imaju kulučari posla“, tako se vidi negdje kod jednog njemačkog klasičara. Na ovom mjestu naravno ne čemo reći, da ljudi, koji treba da u sadašnjim kritičkim vremenima odlučuju o sudbinu zapadnih sporazumnih sila, imaju ma i traga kraljevskog mišljenja ili kraljevske snage za rad. Ali ipak — toliko se mnogo govorilo o generalismu vojske sporazumnih sila, a očekivanja stavljena u njega uslijed njegovog preuzimanja vrhovne komande, bila su tako jako zategnuta, da bezbrojnim kulučarima francuskog i engleskog javnog mišljenja ne ostaje danas ništa drugo na izbor, nego da usta dobro napune i posljednju „pobjedu“ oružja sporazumnih naroda slave većom ili manjom emfazom. Dok francuzi listovi sa strahopostavljanjem skidaju šešire pred djelom svoga vrhovnog komandanta, i onako specijalno slave komandanta Gouranda kao junaka dana, dotle promakne u raspravljanju njihovih novinarskih stručnjaka ipak ponešto, što po svoj prilici ne čini osobitog zadovoljstva ni u Parisu, ni u glavnom stanu. Tako na pr. list „L'Œuvre“ — protivno od ostalih listova — smatra, da je vojnički položaj još uvijek kritičan i nadovezuje na to zahtjev, da se Nijemci moraju potpuno pobijediti, prije nego se uz mogne klicati. „Matin“ se sa diplomatskom prepoznaču ograničava na to, da dade sliku, punu boja, o žestini bojeva, koji su u neprestanom divljem pokretu zbog udaraca i protivudaraca. „Echo de Paris“ i „Journal“ imaju međutim više smjelosti za istinu. Tako prvi priznaje, da je položaj u i oko Reimsa još uvijek ugrožen, a potonji list konstatuje blagom melanholijom, da dalje pripreme neprijatelja nijesu prekinute protivnjera saveznika. Prema takvim pesimističkim izjavama mišljenja mora veselje engleski štampe, kojim ova komentariše Fochov protivudar, naići na dvostruku veseliju odjek kod Francuza, Engleza i Amerikanaca. Naročito sud „Daily Mail“ — koji mirno duše upoređuje Focha sa Napoleonom, — i ako ne će uvećati francusku nadu u konačnu pobjedu, a ono će barem znatno uvećati broj svojih preplatnika s ove strane kanala.

Neka tamo na zapadu po najnovijim dogadjajima na frontu piše i go-

vori ko što hoće: Danas, šestoga dana pošto je započeo sporazumno napad, mora se utvrditi, da je taj njegov pokus za probojem propao. Mjestimični dobitak u prostoru, kojim se može polivaliti novi Napoleon, nigdje nije dublji od pet do sedam kilometara. Na to još valja nadovezati, da je ofenziva, što su je bill poveli Nijemci s objektivom grada Reimsa natjerala protivnika da ranije započne sa tom svojom protivofenzivom, nego li što je on isprava namjeravao. Samim tim zadobile su sporazumno operacije karakter odbrambene mјere, koju su ne samo diktovale njemačke operacije, već koja je i promašila svoj cilj. Kad i sami ugledni francuski listovi priznaju da je Reims i poslije ove ofenzive i nadalje ugrožen i da je željeznička pruga Reims—Epernay još jednako u domaću njemačke vatre, to se može smatrati otvorenim priznanjem strateškog neuspjeha. Do duše se francuski, engleski i američki službeni izvještaji uporno trude da po mogućству uveličaju postignuti taktički uspjeh time, što sve novo ponijetu veliki broj tako neznačnih sela i zaseoka, da ih čovjek ni na kakvo karti ne može naći. No takav rad ne može obimnuti objektivnog posmatrača. Isto tako ni brojevi toboži zadobijenih zarobljenika i zaplijenjenih topova ne mogu ukloniti neuspjehu prema načinu službenog izvještavanja, kakav je dosad bio uobičajen kod sporazumnih sila. Francuzi javljaju za 20.000 zarobljenika sa 400 zaplijenjenih topova, a zna se, da te brojeve valja podijeliti kroz tri, ako hoćete da znate od prilike istinu brojeve. Nego, ako čak i predpostavimo da bzbila odgovaraju istini onih 20.000 zarobljenika — onih još mnogo nevjerojatnijih 400 topova, našta bi onda pored svega toga spala ova gradlozna sporazunnina „pobjeda“? I Nijemci su već u prva tri dana svoje ofenzive u Champagnu, i to kanđa po poštenjem računu negoli što su brojevi sporazumnog izvještaja, — zarobili 20.000 sporazumnih vojnika, koji se broj od onda zacielo još i povećao. To znači, da se u tome slučaju ovi brojevi sravnjavaju; gdje je onda značaj ovoga uspjeha, kada je prvo Fochovom „pobjedom“ u po njeni najuspjelijem slučaju stvorena situacija, koja je takva, kao da posljednjih nedjelja uopšte nije bilo nikakvih operacija između Aisne i Marne? Pa kada onda Focha nazivaju novim Napoleonom, s kime valja onda uporediti Hindenburga i Ludendorffa, koji su od 21. marta na ovajno pet puta zbilja pobijedili i zbilja probili neprijateljski front?

Siromah stari Napoleon...

Džinovske borbe na zapadu.

Uzaludno žrtvovane mase sporazumnih sila. — Amerikanci imali 80.000 gubitaka.

Kb. Berlin, 24. jula.

Njemački „Kriegszeitung“ donosi izvještaj o teškim udarima, koje su pretrpili Fochovi generali, naročito Magin, prilikom drugog napada. Prema isaku zarobljenika Magin je upravo ubilački žrtvovao čete sporazumnih sila. Pa ipak njemački grudobran nije mogao biti probijen. Pred njemačkim vatrenim položajima leže hiljadama neprijateljskih lješeva. Amerikanci gubici, po vjerovatnim engleskim izvještajima, prelaze 80.000 ljudi.

Pokretna njemačka obrana. Neprijateljski protivudar zadržani.

Berlin, 24. jula.

Kako dopisnik „Az Ester“ donosi iz pouzdanog izvora, sadašnji karakter pokretnog rata donosi sobom, da se njemačka vojska više ne drži jednog mesta. Ne radi se više o držanju jedne linije, nego o odbrani krajeva, visina i željezničkih vez. Sama odbrambena linija je pokretna. Sa ovog gledišta drži Nijemci područje između Marne i Aisne, između Soissons-a i Hartennesa, kao i visine južno od Ourcq-a. Južno od Ourcq-a razvio je protivnik živahnju djelatnost. Jedno s drugim može se reći, da su protivudarci slijedili neprijatelja i zadržali. Pred njemačkim linijama leže mnogi razbijeni tankovi, kao i engleski, francuski i američki lješevi. Glavni teret dosadašnjih bojeva nosili su Francuzi. Francuzi gubici nadešnju daleko njemačke gubitke. Njemačko vojno vodstvo računa s time, da se protivnički napad širi i na oblast između Soissons-a i Montdidiera, te je već učinilo sve moguće odbrambene pripreme.

Borbe između boljševika i Engleza.

Helsingfors, 24. jula.

Prema jednoj vijesti „Pravde“, boljševiki su pokušali na murmanskoj obali da istjeraju Engleze iz grada Hem-a. Protiv engleskih časnika su bacane bombe. Poslije togu su mnogi boljševiki pohvatani i odmah pobijeni. Engleske čete posjele su željezničku prugu Hem—Kudčallig.

Da, volim ih, volim mnogo, jer smo po krv i braću.

Umri se i stišaj, budu pribrana radice, jer ona za sad samio tebe imaju.

Mih. Sretenović:

Dakan.

Hladan veter fukao je selom i trešao ogole grane voćaka i drveća, sa kojih je i poslednji, požitni listak, još davno i davno opao. Kroz dlanjake, na belim seoskim domovima, kultaj je gust, crn dim, mešao se sa maglom, koja je selo obavijala, sprečavajući sunčane zrake da do zemlje doprije. Gladne vrane, tromo i lenjo preleće s jednog ogoljelog drveta na drugo, otrešajući sa grane sneg i inje, koje se bilo nahvalato, gotovo tužno otežavaju svoje: gá! gá! gá!... Siti, bezobrazni vrapci, zavukli se u ambare i čardake, puni pšenice i kukuruza, pa se rasplativi baš kao da su u svojoj rođenoj kući, i baš kao da je to sve za njih spremljeno. Nikoga se ne stideći, ni od čega se ne plašeći, zadžakali ta braćica svoje: živ!... živ!... živ!...

Zimski dan u selu mogu se nazvati dan blagovanja i odmora. A ako hoćeš pravo i jeste tako. U polju nema gotovo nikakvih radova. Otići do zbrane, naseći i dovući kuću drva, jer se letos i jesen je imalo kad dovoljno spremišti; otići do stoke i položiti joj hrane, to su eto gotovo jedini poslov u zimu. A zar mi je i to nešto? Nego, i ako se zimski tako malo radi, ono se bar dobro jede i blaguje, jer zima pojede sve ono, što je bogata jesen dala i spremila!...

U seoskoj mehani puno je sveta. Tu su sve obično starliji ljudi, koji su došli mehani da se vide i da se malo porazgovaraju. Omiladina i ženskadija u mehanu ne ide, jer tamo njima nije mesto. Ali za to, imaju oni druge, lepsje i veselije sastanke. To su „Sedeljke“, koje se, u dugim zimskim večernima, priređuju večeras u domu jednog, sutra u domu drugog domaćina. Sedeljke se drže u velikim, gostinskim sobama, koje se za to već naročito spremi i zagreju. Radnici danima se tu radi, radi, jer svaki cura grabi, da zimi što više čarapa isplete; što više napredje vune i kudelje za svoju spremu, poština, da kad grane proleće, onda zborom igle i vreteno... Nedeljom i svecankom, na sedeljkama se igra i zabavlja. Tu su obično i stariji, koji sedu, pričaju, pijučaju i gledaju Šta mladih dana!

U seoskoj mehani gotovo sve vidjeniji i ugleđniji domaćini. Tu je i gospodin učitelj, a izvesno bi bio i po-pa, da samo nije imao u parohiji neka posla.

— Ovo što će vam sada pričati — poče čika Mladen svoju priču, onima što su oko njega sedeli — bilo je još

davno i davno... Tu se kao malo za-misliti. Prvo pogleda u čadijave mehan-ske zidove, na kojima su, pored sata

da sva džuleta na lancima, visile razne slike. Neke od njih bile su uramljene, a neke samo bršljanom na zid zapepljene.

Pored slika, samo malo niže, da bi se moglo čitati, bile su na zidu zapepljene i dve velike, — kao dva mala čilimče-

ta — hrtije. Na jednoj je, u vrhu pisalo

vrlo krupnim slovima: „Beseda“ a na

drugo isto tako krupnim slovima: „Adresa“... Kad je to sve čika Mla-

den okom preteo, on onda zaturi još

PODLISTAK

D. M. Polić:

Sličica iz rata.

(Svršetak).

Čudan su kontrast pravile dečije bilo haljinice i raspletene kosice sa njihovim bledim i tuđim licima.

Sedeli su u mraku zagrljeni, zavljeni, svaki svojim mrljima, ne gomoreći, samo što bi koje duboko uzdahnuo a drugo mu na uzduh uzduhom odgovorilo.

Znajući i razumevajući jedno drugo, osećali su zajednički bol i tugu koja im je u duši vladala.

Dok se vrata otvorile i u sobu stupi opet on, neprijatelj, zapovednik tog grada, u komu su se zatekli kad su njihovi odstupili, ostavljajući ih na milost svojima i na nemilosnjima.

On joj pridiže i ne gledajući u nju reče joj:

— Odvedite decu kod gospodljice vaše susetke i svu ostalu decu iz kuće i skupite kod nje, pa dodjite k' meni. Imam s vama s

Rat na moru.

Djelevanje njemačke podmornice
br. 995.

Kb. Rotterdam, 24. jula.

Njemačka podmornica br. 995 potopila je u ponedjeljak uveče u blizini rta Coda brod za osvjetljavanje i mjege Šlepove. Nije bilo ljudskih žrtava.

Razne brzjavne vijesti.

Sobožnje pismo Njegovog Veličanstva. Vetačna vijest američkog lista.

Kb. Beč, 23. jula.

Kako iz Haaga javljaju, donosi new-yorkski list „Evening Post“ teksat jednog tobož kralju Ferdinandu rumunjskom upravljeno privatno pismo cara i kralja Karla, koje je po tvrdjenju u drugoj nedjelji mjeseca februara odaslato i koje kao da je odsudno uticalo na držanje Rumunjske u mirovnom pitanju. Stvar stoji medutim sa svim drugče. Kad je grof Czernin u sporazumu sa saveznicima postavio Rumunjskoj prijedlog, onda je Njegovo Veličanstvo naredilo jednom višem časniku, da dostavi kralju rumunjskom usmeno svoje saopštenje. Tada je već postajalo primirje. Opunomoćeni časnik je to saopštenje dostavio jednom rumunjskom časniku, koji uživa povjerenje kralja rumunjskog, da ga ovome saopšti, izjavivši, da je time izvršio svoju misiju, a kao što je poznato, rumunjska je vlada odmah kratkim putem izjavila četvornom savezu, da je voljna da pristupi mirovnim pregovorima.

Nova objava rata.

Kb. Washington, 24. jula.

Državni departman javlja, da je republika Honduras 19. jula objavila Njemačkoj rat. Diplomatski odnosi prekinuti su 18. maja. (Republika Honduras je mala državica u srednjoj Americi sa svega 398.877 stanovnika.)

Iz francuske komore.

Kb. Ženeva, 24. jula.

U sutrašnjoj sjednici francuske komore socijalistički poslanik Balbiez zahtijevaće od vlade da odmah odgovori na njegovu današnju interpelaciju o nezakonitostima protiv mnogih radničkih vodja. Vjerovatno je, da će na to ministar unutrašnjih djela odgovoriti.

Iz Ukrajine.

Kb. Kijev, 24. jula.

Austro-ugarska komanda stavila je vlasti na raspolaganje vojne odrede, koji će seoskom stanovništvu pomagati pri poljskim radovima oko žetve.

Glavni intendant bečkih dvorskih pozorišta.

Kb. Beč, 24. jula.

U službenom listu objavljuje se postavljanje izvanrednog poslanika državne Wehrburga za glavnog intendanta dvorskih pozorišta; jednovremeno mu je podareno zvanje tajnog savjetnika.

Nestašica poljoprivredne radne snage u Francusku.

Kb. Dublin, 24. jula.

Ovamo je stiglo francusko izstanstvo, kojemu je zadatak, da po Irskoj vrbiće poljoprivredne radnike, u kojima je u Francuskoj velika oskudica. Francuzi izjavljuju, da od svih njihovih ratnih gubitaka preko 24% otpadaju na seosko stanovništvo, tako da je zemlja izgubila stotine

više glavu i zagleda se u tavaniku, koja je, ovde - onde išaranu žutim kolotuvima, koji su dokazivali da krov nije na svom mjestu, da je crep po negde razbijen i da ovde - onde prokišnjava. Misleći tako, i gledajući u one žute kolotuve, on nastavi:

— Biće tome, Boga mi, blizu pedeset godina...

U mehani na jedan put zavlada tišina, preta razgovor i žibor, pa se lepo čulo kako prete mehanički mačak, ispružen ispod velike, plešane peći koja je puckarala od topote. Sa tim se još samo mešala i crvka koja već dogorele i ispušene lile, među kojima se u tome odlikovala lula Oliša birova.

Sve se u mehani pretvorilo u uvo. Čak i ona četvrtica, tamo u dan mehani, do „gospodske sobe“, prestadošeigrati „džandara“ i prepirati se, kad koji pokuša da peticom odnese sedmici, ili da curom žandariše, pa i oni obratiše pažnju na reči čika Mladenove.

Na licu čika Mladenovom video se zadovoljstvo. Bilo mu je baš milo što se sve učitalo i što ga svih u mehani slušaju. A i imalo je, brate, kod njega nešto, što je privlačilo čoveka sebi.

Prvo, onaj njegov bezazleni i dobročudni izgled lica, koje se uvek smeši. Niko njega u selu još nije video, da se on ma za šta naljuti, da se s kim ma za što pokavži. U životu niti je on koga tužio niti je ko njega tužio. On sa svakim lepo. I malom detetu, kad ga na šoru srećne, ima on po nešto lepo reći, posavetovati, pohvaliti, pokarati i uputiti... Svagda je hvalio ono što mu se dopada, a kudio ono što mu se ne dopada, pa mu kod koga to bilo. Ali, on je umeo to nekako lepo da kaže, pa baš kad i nekog za nešto pokara, ovaj ne može na njega da se naljuti. A i umeo je

hlijada ljudi svoje poljoprivredne radne snage. Do sad su, vele, žene nesrazmerno mnogo radile. Radnici će biti prevezeni o trošku francuske vlade.

Odloženi grčki opštinski izbori.

Ženeva, 24. jula.

Listovi javljaju, da su obzirom na zavladale prilike i narodno raspoloženje grčki opštinski izbori, određeni za polovicu jula, odloženi na neizvjesno vrijeme.

Pogubljenje grčkih časnika.

Bern, 24. jula.

Prema vijestima iz Atene pogubljeni su obadvaj časnika. Delamara-i Radisposten, koji je ratni sud osudio „zbog Špijuna u korist Njemaca.“ Pogubljenje advokata Jonupesa odgodjeno je za kasnije.

Španjolska bolest medju njemačkim zarobljenicima u Engleskoj.

Kb. Amsterdam, 24. jula.

Kako jedan ovdašnji list doznaće iz Londona, izbila je medju njemačkim zarobljenicima u logoru Bramleskom kod Hamshirea španjolska bolest. Od 3300 tamo interniranih vojnika razbilo je u njih 1000.

Strajk u Buenos-Airesu.

Köln, 24. jula.

Kako „Kölische Zeitung“ doznaće, uveo je štrajk u Argentini tako velike razmjere, da u samom Buenos Airesu ne radi 50.000 ljudi.

Zemljotres.

Kb. Rotterdam, 24. jula.

Kako doznaće „Nieuwe Courant“ iz Londona, bio je po vijesti „Daily Telegraph“-a u Johanneshburgu jak zemljotres. Osim rušenja nekih manjih kuća nije bilo veće materijalne štete. Čini se, da ni ljudski životi nijesu nastradali.

Zapljena žetve krumpira.

Budimpešta, 24. jula.

Izašla je vladina naredba o zapljenni ovogodišnje žetve krumpira.

Ograničenje kladjenja prilikom trka u Mađarskoj.

Budimpešta, 24. jula.

Ministarstvo zemljoradnje naredilo je istražu povodom nekih afera na konjskim trkama. Čuje se, da će vlasti izdati naredbu o ograničenju kladjenja prilikom trka.

Sa Balkana.**SRBIJA.****Srbija u ratu.**

U kopenhaškom listu „Sozialdemokraten“ izšla su ove izjave srpskog poslanika Kaclerovića: Glavni uzrok evropskog rata je imperializam a formalni povod je bila austro-ugarska nota Srbije. Srpski narod nije želio rat sa Austro-Ugarskom. On se nije bio još odmorio ni od balkanskih ratova, koji su u velikoj mjeri zemlju iscrpili. Ali kad je rat buknuo, onda je srpski narod bio složan pa je pribrao bio sve svoje snage, da zaštiti svoj opstanak. Mora se priznati, da je srpski narod u ovom ratu s jednom velikom silom pokazao najbolje narodne osobine, nacionalnu svijest, veliku moralnu i duševnu vrijednost i veliku sposobnost. Ali sa svim sebi ostavljen, Srbija je morala ipak propasti. Sporazumi saveze je iznevjerio Srbiju. On je tako isto malo shvatio značaj Srbije kao i ulogu Balkana u ovom ratu. S toga sporazumni savez,

tako lepo govoriti. Kad on govoriti, usne mu se čisto lepe, kao da su medom namazane. Čisto ti one reči gode i slušao bi ga vazdan i gladan i žđan... Bio je pun priča kao neka velika knjiga, a umeo je lepo pričati kao malo ko. Sto puta da ga slušaš kad priča, uvek ćeš čuti nešto novo, nešto što dotle nisi ni čuo ni znao.

I eto, zbog toga je i zavladala tišina u seoskoj mehani, kad je čika Mladen, počeo svoju priču.

— Ja sam se onda, tek bio zamolio — produžava čika Mladen, — a sad će mi, o Bogojavljenju, biti sedamdeset manje četiri...

— To je onda šeset i šest, upade mu u reč, svojim tankim i piskavim glasićem, mali Mića, sin Luke kovača. Mića je prešlo godine svršio u selu osnovnu školu. Bio je vrlo dobar djak ali slabunjavog zdravlja, pa ga je otac, zbog toga, a ne želeći, da mu Mića bude ni kovač, ni seljak, dao za prepišku da besplatno piše u opštinskoj sudnici, i da se uz čatu Jovanu spremi, a da docnije može, u opštinskom sudu, zameniti i samog glavnoga čatu...

— Tako je, sinak, potvrdi čika Mladen. Sad o Bogojavljenju, u ime Boga, baš puni šeset i šest, pa onda produži svoju priču:

— U ono vreme, beše u našem selu neki Damjan Rosić, deda ovi naši Rosića.

— Paje i Pere? zapita jedan.

— Ja, ja. Ali nije samo njihov, nego, gotovo, sviju Rosića. Od njegove kuće, docnije deobom namnožilo se sedamdeset kuća i postala čitava Rosića Mala.

— Eh, što vam je to bilo zlato od čoveka. I sada čisto kao da ga gledam. Povisok čovek, okoščat, sred-

bar što se našeg naroda tiče, nosi na sebi veliku odgovornost. Naša stranka je bila jednoglasno i odlučno protiv rata. Ona je i dalje protivnik rata. Po našem mišljenju je ovaj rat skroz na skroz imperialistički. Nisu tu u pitanju ni mali ni podjarnjeni narodi, ni sloboda, pravčnost ni moral. Sporazumi i smjeri velikih sila to su nepotrebno dokazali. Politika kapitalističkog imperializma neće ništa da zna o malim državama. Veliki računi imperialističkih sila plaćaju se samostalošću, slobodom i opštinkom malih naroda. Tako isto kao što se plaćaju radničke mase, da bi se samo održala vladavina kapitalista.

GRČKA.**Talijansko-grčke protivnosti u interesima.**

Kako „Corriere d’Italia“ razlaže, nijesu talijansko-grčke protivnosti nipošto tako nesavladljive, da bi opravdale protiv Grčke orijentisanu talijansku politiku. Talijansko-jadranski zahtjevi ograničavaju se na arbanasko pitanje i uređenje odnosa u krfskom prolazu. Italija traži naročit položaj u Valoni i njenoj pozadini, kao i osiguranje nezavisnosti Arbanije u granicama, utvrđenim na londonskoj konferenciji 1913. godine.

Grčka se sa svoje strane čvrsto drži svojih nacionalnih zahtjeva u Epiru, a takodje i u onim krajevima, gdje grčki element dolazi samo poimešan, i nema politički nikakvog određenog pravca. Dalje leži u interesu Grčke, da Arbanija u buduću ne bude izložena uplivu jedne velike sile, koja bi time mogla smetati mir na Balkanu. Granična veza između Srbije i Grčke u dolini Vardara i u srežu Korice, koji Grčka takođe uzima za sebe, mora se osigurati, da bi se prenalo u Topolu i saranjeno u njegovoj crkvi.

Na završetku želi članak grčko-talijanskog sporazuma, u kome bi se imalo utvrditi, da epirska željeznička mreža svoj prvih priključak na moru ima u Valoni, i da se talijanskoj mornarici odobri upotreba ma kog malog ostrva u Jonskom Arhipelagu kao uporište, da bi se plovila u Otrantskom kanalu mogla nadgledati. Naravno, da bi u takvom uticanju imale i ostale velike sile da kažu svoju riječ.

Karagjorgjeva smrt.*

Noćas, između 12. i 13. jula po starom (24. i 25. jula po novom kalendaru) navršilo se sto i jedna godina od smrti vodjeg prvog srpskog ustanka — Karagjorgjeva. O tom istorijskom dogadjaju, koji je za Srbiju u ono doba bio sudobosan, iznećene neke podatke i jedan dokument, u kojim je objašnjena smrt Karagjorgjeve.

Povodom sukoba s Mladenom Milovanovićem, tadašnjim ministrom vojnim o ratnom planu za odbranu u godini 1813., Karagjorgje se od razdraženja tako razboli, da su ga jedva žive odneli u Topolu. Turci su tada udarili na Negotin. Hajduk Veljko poginje 18. jula 1813., i time se otvoru širok put Turcima na toj strani Srbije. Huršid paša obidi Deligrad, i već je septembra bio na ušću Morave, spram Smedereva. Tu se Karagjorgje poslednji put pokazao srpskoj vojski na dan 20. septembra 1813. — Čim se on vratio Beogradu, Turci prediju Moravu još iste večeri i srpska vojska prse na sve strane. Još iste noći Karagjorgje stigne glas, da je i bosanska vojska pred Šapcem. Ta je vest navišila čušu gorčine. Karagjorgje, veli, pozdravio te ovako: Neka dodje „Knez Miloš priča o sebi“. Dokument taj u originalu glasi ovako:

„Sad ja najveću brigu i počećenje imam o tome: kako da otečestvu stablosti ukorenim, i načinim dobrim bez prolivanja krvni temelj zemlji postavim i utvrdim. I telo što sam o tome priležno raditi počeо, ali se svirepa prepona ukaza, i to takva, koja sam moj trad osjeti, i začeto ustanovljenje za magnovjenje oka unišiti i upropastiti preti. Prepona je ta evo ova: tih dana mi dodje pisar od Vujice, poglavice moga iz Pašance, Anta po imenu, sekretar njegov, i donece mi pismo, u kome mi javlja, da je Karagjorgje iz Austrije prešao i s njime se sastao, i da se u Banjicima, u selu Košarni našao! Dalje, da on i mene tamо k sebi dozivlje. Pisar Anta, pored pisma, i usmeno mi taj pozdrav od Karagjorgjea izruči. Karagjorgje, veli, pozdravio te ovako: Neka dodje k meni; sad je vreme da narod dižemo i da Turke sa svim izgnimo. Pozdravi ga, veli, da ja i našim iman da tako radim, no neka odmah dodje.“

Ja ovo čujući i pismo gledajući prenerazim se i odmah pomislim: Evo sad zla, kome se ni nadao nisam! Tek ja začeo lepiti i praviti, a sad sam gonjen da opet sve kvarim. A što veli da našog ima? Ovu reč uzmem na rasudjivanje, i znajuci kakvo snošenje i kakvo upastvo s dvostrukim ruskim ja imam, ne dopusti mi ovo njegovim rečima verovati, da on ma od koga taj našog ima. No sudim da se je iz svoje glave zaletio i došao sad da upropasti ono, kojo je s velikim trudom ustavljeno priležavom. Mislim se sad podugo, i ovu nameru njegovu na teraziju postavim. Vidim, da ovim načinom, kako on zove i zahteva nikakvo dobro ispasti ne može, no samo to, da će s tim pozlediti rane one, koje sam s velikim trudom jedva malo zaječio. Po mnogom ovde rasuđenju, naj

Jena je po osobi K. 1. za vojništvo od podnarednika pa na niže i za djecu 50 helera. Cist prihod ide u korist fonda cara i kralja Karla.

Istoriski kalendar.

Na današnji dan, 25. jula 1564. godine umro je u Beču rimsko-njemački car, — mlađi brat i nasljednik moćnog rimsko-njemačkog cara i španjolskog kralja Karla V. — Ferdinand I. Ferdinand I. rođen je kao sin Filipa Lijepog i Johanne (Jovanke), kćeri španjolskog kralja Ferdinandu u Alcaju u Španjolskoj 10. marta 1503. godine. U mladosti je vaspitut u Španjolskoj i u španjolskom duhu. 1517. godine posao ga je brat Karlo V. (tada samo španjolski kralj; za rimsko-njemačkog cara izabran je Karlo 1519. godine) u Hollandiju, pa je Ferdinand proveo nekoliko godina tamo i u Njemačkoj. Ugovorom, zaključenim u Wormsu 21. aprila 1521. godine ustupio je Karlo Ferdinandu austrijske pokrajine, koje su tada pripadale habsburškoj круни, i to gornju i donju Austriju, Stajersku, Kranjsku, Korušku i Tirol i povjerio mu je da ga zastupa u njemačkim unutarnjim stvarima, kada god bi se Karlo nalazio u Španjolskoj ili inače izvan Njemačke. 1521. godine Ferdinand se oženio Anom, kćerku češkog i ugarskog kralja Vladislava i sestrom posljednjeg ugarskog kralja prije potpadanja zemlje pod turšku vlast — Luja (Lajosa) II. Kada je u muhačkoj bitci (1526. godine) kralj Lujo II. izgubio i život i najveći dio svoje države, ugarski i češki velikaš ponudiše krune svojih zemalja Ferdinandu, pa je ovaj tako bio prvi Habsburgovac, koji je zavladao Češkom i Ugarskom. Kao češki kralj zavladao je Ferdinand osim vlasti Češkom još i Moravskom, Sleskom i Lužicom; Ugarska je pak bila većim dijelom pod Turcima, a osim toga se tamo kao pretendent protiv Ferdinanda pojavi Ivan Zapolya (Zapolya), koji sklopi savez sa Turcima, koji su tada pod svojim čevrenim sultandom Sulejmanom Veličanstvenim (kojem je veliki vezir među ostalima bio čevreni Hrcegovac Mehmed Sokolović) bili na vrhunca svoje moći. 1529. godine Turci prevlapiše ne samo cijelu Ugarsku, već dospeje do samog Beča i otočice opsadu tog grada, ali su najzad odbijeni (nekih 150 godina kasnije — 1683. godine — Turci su još jednom opsadjivali Beč). Ugovorom, zaključenim u Vejkom Varadini (Nagyvaradu) podario je Ferdinand Zapoli titulu ugarskog kralja i ustupio mu jedan dio Ugarske. Poslije toga je Ferdinand učen u krvavi unutarnji njemački spor zbog vojne Württemberske. 1531. godine krunisan je Ferdinand njemačkom kraljevskom krunom i kćom ga je prilikom car Karlo V. potvrdio za svoga zastupnika u Njemačkoj sa još širim punomoćima. Kada je najzad car Karlo V. abdikovao 1558. godine, proglašen je Ferdinand I. rimsko-njemačkim carem. Umro je, kao što rečeno, na današnji dan, 25. jula 1564. godine u Beču. — 25. jula 1799. godine, skoro ravno godinu dana pošto je na dogled istog grada (1. augusta 1798. godine) engleski admiral Nelson u strašnoj pomorskoj bitci uništil francusku flotu pod komandom admirala Brueysa i time prekinuo francuskoj ekspediciji vojski u Egiptu svaku vezu sa domovinom, — izvojeno je general Bonaparte (koji se još iste godine vratio u Francusku i izvršio državni udar od 18. brumairea — 9. novembra — 1799. godine, kojim je postao prvi konsul francuske republike) kod Abukira, 15 km. od Aleksandrije veliku pobedu nad turškom vojskom od 20.000 ljudi, koja su Englez tu bili iskrčali. Ova turška vojska pod komandom Mustafapaše zauzele je grad Abukir, koji su Francuzi bili utvrdili. Sam Abukir leži na jednom poluotoku, koji su Turci jakim šančevima bili pregradili od ostalog kopna. Bonaparte sa samo 6000 ljudi (5000 pješaka i 1000 konjanika) krenu na Abukir i napadne Turke, koje je poslije ogorčene borbe potpuno potukao. Pukovnik Vigo Roussillon u svojim memoarima naziva tu bitku najsjajnijom pobjedom, koju je došlo bio izvojeno Bonaparte. U ovoj je bitci dočinij car Napoleon pokazao i veliku ličnu hrabrost, kao god ranije na čevrenom arcoleškom mostu. Lično je poveo 14. dragonski puk na južni i time odlučio bitku. Pored njega su se u ovoj bitci odlikovali generali: Lannes i Destaing. Učesnik u ovoj bitci general Lejeune, koji je ujedno bio i dobr sūček, izradio je čevrenu sliku ove bitke, koja se sada nalazi u francuskom vojnom ministarstvu. Slika predstavlja momenat, gdje turška pješadija počinje odstupati; u prednjem se dijelu vidi general Bonaparte, kojem do-

nose zaplijenjene zastave i drugo trofeje, u pozadini borba oko abukirskih šančeva; pa poloustrovo i sam grad Abukir. — 25. jula 1818. godine rodio se u Glarusu švajcarski naučnik i putnik-ispitivač Johann Jakob pl. Tschudi. Od 1838. do 1843. godine i od 1857. do 1859. godine putovanje je po južnoj Americi; od 1868. godine do 1883. godine bio je švajcarski poslanik u Beču. Umro je 8. oktobra 1889. godine u Jakobstalu. — 25. jula 1850. godine potukli su Danci kod sebe Idsteta blizu Schleswiga schleswig-holsteinskoj dob o voljačku vojsku, koja se borila za nezavisnost ovih pokrajina od Danske.

Poziv.

Gđa Kostić, koja je prije neki dan bila u našem uredništvu zbog jednog stapanog članka, umoljava se, da dodje u uredništvo „Beogradske Novine“ u sutoj 27. ov. mj. u 11 sati prije podne.

Izdavanje potrošačkih listova za brašno za mjesec avgust.

Kotarevi opštine grada Beograda od 26. ovog mjeseca otpočće izdavanje potrošačkih listova za brašno za mjesec avgust. Izdavanje će se vršiti po ulicama, to jest, svakoga dana, samo izvjesne ulice moćiće dobiti istoga dana potrošačke liste, drugoga dana druge ulice i tako dalje. Red, po kome će i od koga dana koje ulice dobiti potrošačke listove nalazi se na vratima ureda svakoga reona.

Javna prodaja.

Danas 25. jula u 9 sati prije podne po odluci starateljskog suda, izložiće se javnoj prodaji zaostavština poč. Mice Milojević u njenom stanu u Ohridskoj ulici broj 4. Pozivaju se kupci, da na ovu prodaju dodju.

Izdavanje pod zakup javnih nužnika i pisoara.

Danas, na dan 25. jula ove godine u 9 sati prije podne održće se u takson-poreskom odjelenju Kralja Aleksandra ulica broj 7, usmena javna licitacija za izdavanje pod zakup svih javnih nužnika i pisoara. Uslovi se mogu vidjeti danas na dan licitacije u takson-poreskom odjelenju.

Pozivaju se zainteresovani, da na ovu licitaciju dodju.

Prodaja petroleja.

Od danas počinje prodaja petroleja na kupon br. 24; izdavaće se po jedan litar od kupona. Prodaja se kao i do sada vrši kod gdje Jelene Eganovićke, Braće Nedića ulica 25.

ENSPONITURA PESTANSKE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE u Beogradu — Knez Mihajlova br. 50. Specijalno odjelenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.

Osnovna glavnica i pričuve 232,000.000 kruna.

1264

Ptice kao vijesnici nesreće od groma.

Imade nebrojeno slučajeva nesreće, koje se dogadjaju u ljetno doba za nevremena uslijed bure i oluje od groma, kojom zgodom nastrada mnogi čovjek, većim dijelom vlastitim krvnjom, uslijed neopreznosti i neznanja.

Poznata je stvar, da se seljak na polju ili čobanin na paši, ako ga zategne nevrijeme, — najradije zaklanja pred olujom pod visoko ili pod na samu stope, na kojem se nalazilo po više groma, te je u visokom udaru grom, pregradiće se na krušku i one tri kruštelice, neugodno krešteći. Na to je i on nehotice pospiješio svoje kruške, mu tek što se bio od kruške udaljio, — osam krušaka, kada sijevnu mizu, a grom svom snagom udari u krušku. Omamlijen pritiskom zraka pao je na zemlju, ali je ostao neozlegđen.

Drugu opet zgodu priča isti privrednik, da su dvije robe, koje su imale grijezdo na njegovoj šupi, za vrijeme oluje odletile na krov obližnje pectori, na dimnjak, na kojem je bio postavljen munjovod. Tek što su robe na krov od pecare sjele, udario je grom u njegovu šupu i posve razorio grijezdo, u kojem su se već nalazila i jaja.

I on je smrten, da ptica posjeduje neki naročiti predosjećaj, te osjeće, da im prijeti od nevremena pogibao, kojeg se za vremena ukone pak vei, ako li ga gdje zateće nevrijeme, to se osjeće najsigurnijim pod onim drvetom, na kojem su se nalaze ptice.

Slično priča i jedan indijski posjednik plantaže, koji je svoja opažanja činio sa čapljama, kojih je tamo veoma mnogo, budući je onde veoma močvarno tlo: „Dvaput veli, da je mnogo puta video, kako su čaplje za vrijeme oluje ostavljale grijezda i sklanjale se na druga drveća. On nije doživio, da je ikada koju čaplju ubio grom, premda je grom često znao razmrskati drveća, na kojem se nalazilo po više grijezda. Ptice su uvijek pravodobno odletile.“

Još čemo spomenuti jedan slučaj, kojeg je doživio neki časnik u jugozapadnoj Africi, prilikom jedne šetnje, koju je poduzeo na konju. On je pred veću opazio na jednom mjestu puta neobično mnogo orlova, jastreba i drugih velikih ptica, kako kruže zrakom uvijek na istom mjestu, a i obližnja drveća bila su zaposjednuta sa pticama. Časnik je došao bliže, misleći, da se tamo nalazi možda lešina čovjeka ili strelina, kakve životinje, ali ne nađe ništa. U isto je vrijeme opazio neznatne obačice, koji nisu dali naslućivati promjenu vremena. Nu tek što bi udario dlanom o dlan, pomrači se, a iz malenih se oblačića razvila uz bljesak i grmljavnu pravu tropsku oluju, koja je za tili čas poplavila cijelu okolicu i prodrila u one rupe u zemlji, u kojima se nalaze zmije, miševi i škorpijoni, te ih istjerala na polje, gdje su postali plijenom ptica, koje su ih već čekale. Tek poslije doznao je taj časnik od jednoga farmera, da je takovo okupljanje velikih ptica na jednom mjestu siguran znak za skoru oluju,

nuti nekoliko slučajeva, gdje su ptice spasile čovjeku život, a koji su dotični ljudi predali javnosti.

Jednoga francuskoga šumara zače jednom zgodom nevrijeme u šumi i on se opreznosti radi zakloni pod jedno onisiko drvo, koje je bilo okruženo visokim hrastovim stabljom. Među granjem tog drveta nalazio se grličino gnijezdo, u kojem je ženka sjedila na jajima. Kad li najednom opazi šumar, kako je doletio do gnijezda mužjak, koji je nekoliko puta bojažljivo oblijetavao oko gnijezda, našto su na jednom obavio i mužjak i ženka bez ikakvoga vidljivoga uzroka odleteli, jer njega nijesu mogli opaziti, budući je bio sakriven medju grmljem. Šumar misleći, da su se ptice uplašile moguće lisice ili tvora, koji se valja negdje u blizini nalazi, izašao je preuzeo ispod drveta i držeći napetu pušku, pretrazio svu okolicu. Nu tek što je ostavio bio svoje mjesto pod drvetom, kada grom udari u isto drvo.

X makar da je nebo bistro kao riblje oko.

Svi nam ovi primjeri jasno dokazuju, kako su ptice osjetljive kod promjene vremena, pa se znaju sakriti na sigurno mjesto; ovo bi trebalo imati na umu svi oni, koji zateće oluja izvan kuće, da ne traže zaklonište onđe gdje bi ili mogla zateći nesreća od groma, već da biraju siguran zaklon pod drvetom, gdje se nalazi ptica, pak će biti sigurni, da ne će nastradati od groma.

X

Odgovori uredništva.

D. J. K. — Sviše rastegnuto, a sama stvar time mnogo gubi. Osim toga su i rečenice nezgodno duge. Vidi se, da ste početnik. No nastoje spomenuti manama izbjegi, pa ćete možda uspeti.

Razne vijesti.

Moderni Kitaj.

U nekim kitajskim novinama, koje izlaze u Shangaju, izlazi je polovicom marta ovaj oglas: „Mlada djevojka od 26 godina, sproveđa 6 godina na jednom washingtonskom sveučilištu, prošle se godine povratila, želi se udati za lijeponog dobrodušnog mladog čovjeka, koji posjeduje imetak od 300.000 dolara“. — Nekad su u Kitaju udavali djevojke njihovi roditelji, bez da su one i vidjele svog zaručnika. — Drugi, isti zgodni oglas glasi: „Imade oko 30 jutara plodne zemlje, to mi ide dobro. Nemam sina, nego samo jednu kćer, koja je odrasla. Njena su ružičasta lišća kao breskvin cvjet, a nožice sliče zlatnim llijanima od 3 colia. Čovjek bi poludio od radosti, kad ju ugleda. Želio bih dobroga zeta, želim ga posinuti i ostaviti mu moj posjed. Smije da se javi svaki, koji je ispod 20 godina, te imade lijepo lice, kao vodeni llijan. Prikladni natjecatelji neka dodu k meni u kuću, da ostalo usmeno uredim.“

Drugi opet zgodu priča isti privrednik, da su dvije robe, koje su imale grijezdo na njegovoj šupi, za vrijeme oluje odletile na krov obližnje pectori, na dimnjak, na kojem je bio postavljen munjovod. Tek što su robe na krov od pecare sjele, udario je grom u njegovu šupu i posve razorio grijezdo, u kojem su se već nalazila i jaja.

Drugu opet zgodu priča isti privrednik, da su dvije robe, koje su imale grijezdo na njegovoj šupi, za vrijeme oluje odletile na krov obližnje pectori, na dimnjak, na kojem je bio postavljen munjovod. Tek što su robe na krov od pecare sjele, udario je grom u njegovu šupu i posve razorio grijezdo, u kojem su se već nalazila i jaja.

III. komisija:

NEUTRALNI SUD O POLOŽAJU NA ZAPADU.

Kb. Stockholm, 24. jula. „Stockholmer Tagblatt“, govorči o sadašnjim borbama na zapadu, veli, da pobjednička vika sila sporazuma ne može da odstrani utisak, da ova u velikom stilu smisljena ofenziva nije dovela ni do kakvog većeg rezultata.

Zvanične objave

C. i. k. vojna glavna gubernija u Srbiji.

Postavljanje srpskog nastavničkog osoblja.

Vojna glavna gubernija u Srbiji treba za školsku godinu 1918./19. povećati broj kvalifikovanih srednjoškolskih profesora i profesorki, odnosno nastavničkog osoblja bivših srpskih viših djevojčičkih škola.

Kompetenti tih kategorija, koji i za sedmici postavljeni na nikakvoj srednjoj školi, treba da podnesu svoje molbe odjeljenju 8/2 vojne glavne gubernije u Srbiji do 15. avgusta 1918.

U slučaju potrebe mogu biti postavljeni i umirovljeni profesori i profesorki, te zato mogu i te kategorije podnijeti svoje molbe.

Svakoj molbi ima da se priključi svoj dobitnički načinovanja ili zvanična potvrda, kao i svjedodžba o vladanju.

U molbama može se navesti škola, kojoj molitelj odnosno moliteljica želi da služi, ali vojna glavna gubernija zadržava sebi pravo da odredi mjesto službenja. Mjeseca plata, odgovarajuća godina, na službovanja, utvrđuje se kasnije. Služba će se imati da nastupi najkasnije do 25. septembra.

C. i. k. okružno zapovjedništvo, Beograd V. odj. br. 1057/1918.

OBJAVA.

Razrez poreze poreskih obveznika važeći Beograda za 1918. godinu vršiće poresku komisiju u zgradi u Kralja Aleksandra ulici broj 13, a prema niže navedenom rasporedu ulica:

I. komisija:

29. jula: Svetosavska ulica;

30. jula: Matišinina, Trnska i Hadži Džerina ulica

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
 Pripisano: Pešta jednog milimetra, retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Pešta jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim stovinom 14 helera.

Anatol France 1176-XI
 Pobuna Andjela (roman) K 7—
 Krijna moga prijatelja (roman) 6—
 Brigrar Berl.

Strani pisi (esej, novele, pjesme) 5—
 Elen Kej, Mladi naraštaj 3—
 Enili Fage, Deset zapovijedi: O Ljubavi 160—
 Norman Bang, Beznadežni naraštaj 3—
 Joan Rločepin, Čudne smrte 60—
 Giclin, Kompan kroz život 4—
 Jules Verne, Djecakapetana Granta 2 knjige sa slikama 16—
 Montene, Prosjakinja (roman) dvije knjige 16—
 Manconi A., Verenici (roman) povezano 7—
 Piero Louis, Afrodita (roman) 4—
 Dr. Albrecht, Uputstvo za sigurno liječenje svih polnih bolesti 4—
 Ružičasta knjiga za djecu od 10—15 godina 10 razne sveske po 0-60 gornje su knjige čirilicom stampane

Knjžara „Napredak“ Beograd, Knjaz Mihajlova 8.

DIPLOMIRANI DENTIST Beograd, Kraji Milana ul. 57, specijalista za vještacke zube u zlatu i kaučuku po najboljoj američkoj metodi. Izrada solida. Materijal najbolji kakovće. Prima od 8—12 1—2—6 sati po podne. 1045

Dentista F. B. Brill — Beograd. — Makedonska ulica broj 5 (do pošte) Amerik. specijalist.

ZUBE vještacke u zlatu i u kaučuku samo se u mome stelju izrađuju po najboljem originalnom američkom sistemu. Prima od 8—12 1—2—6 Nedjeljom od 9—11. 1044

ZUBNI LJEKAR Hristina Orlušić Ord. od 9—12 prije podne. I od 3—6 poslijepodne. Beograd, Terazije br. 9. I. sprat. 38205

Kupovine i prodaje.

Brijačkog spremnog katu na prodaju. Za izjevše upitati u radnji Milarad Antunovića, preko puta Slavija. 38438-2

Veš, čaršave, odjelja, kupujem uz dobro cijenu. Obratiti se u Birčaninovoj ulici 20, svako prije podne od 8—12 sati. 38143-2

Imam na prodaju (kupujem i primam na prodaju)

Model kostim crni od fine tafte, bijelo odijelo od platna, zeleno odijelo od sukna, od plavog šećerata sako i prsluk, drap odijelo od sukna, sivo odijelo od štofa, smede odijelo od sukna, pantalone crne i prsluk, sivi kostim, sivi žaket i crni gerlo.

Molim gospodina, koji je kupio kod mene u radnji odjelo od rosada i dago kaparu, da dodje i uze me ili će biti primuđen da prodam, jer prolazi vrijeme ljetne sezone. Potrebujem učenika iz unutarnjosti ili dječaku. Milarad Mijočević, krojač, Obiličev venac 42. 38435-2

Nu produžu dva muška kaputa, muške košulje i gaće, nove čarape, ženski kostim, spavači haljinu, blizu, košulja, čarape, štop za kostim i još druge stvari. Zorina ulica 35. 38467-2

Kupujem stare knjige biblioteke uz najbolju cijenu. Antikvarica S. Debeljevića, Makedonska ulica 26. 37913-2

Jedna kasa Nr. 3 ima na prodaju. Uputiti Knez Mihajlova ulica 24, u avlji. 38359-2

Rupujem jedno češće sa amovinom i sa jednim dobrim konjeni. Javiti se Šefu radnje u Park Hotelu. 38445-2

Nov pianino
najbolje sistema, na prodaju. Obratiti se administrativi pod „Pianino 131“. 38469-2

Hajnovijsa sprava „Aspirator“ za pranje rublja, može se dobiti kod glavnog zastupnika za Srbiju Jovana Bene, Saborna 62. Cijene za Beograd K. 60— Za Srbiju K. 70— Traže se preprodavaci za Srbiju. 38378-2

Novac pod interes, na ne-pokretna imanja u Beogradu.

Prodajem jedan plac na Terazijama, preko puta od novog dvora, jedan plac na Savi, gdje su bile dvare, ima tri lica. Veliki oko 1500 kvadratnih metara. Podesan za industrijsku preduzeća, hotel i sl. Plac je u neposrednoj blizini Save, željezničke stanice, a i same pruge željezničke. Jedno lijepo imanje, a jeftino za rentu. Imava više kuća na prodaju.

Kupujem manje, lepe kuće od 10—20.000 kruna, po mogućtvu sa batom. Za sve obaveštenje daje Životin M. Simić, advokat, od 8—9 i od 2—4 sata po podne, Pivarska ulica Nr. 23. 38374-2

Prodaju se tri košnice (džerzonke) sa medom. Jakšićeva ulica 4. 38480-2

Kuplo bih gradilište u okolini Beograda. Ponude stati upravi lista pod „Plac 1149“. 38481-2

Na prodaju: Nov pisaci sto (Bureaux-Tisch), ogledalo veliko, stol, toaletno zrcalo, orman za srebro. Uputati Miletina 11. 38487-2

Pirotski čimlji, veti, nov i lijep, na prodaju. Kraljevića Natalije 86, došje u avlji. 38502-2

Vuga žigosanc, mjeri 200 kg., na prodaju. Uputiti Milićova Jovanovića, kafedžiju kod Čubure. 38498-2

Namještaju. Trebam brijačkog pomoćnika. Stupiti može odmah, plata po dogovoru. Brijačka radnja Lj. Lalić kod Londona. Milićova Velikog 19. 38462-3

Traži se žena da nadgleda jednog bolesnika komu je noga oduzeta. Neka se javi u kući Prince Evgenija broj 6. Dobiva porez hrane i stana također dobar platu. 38449-3

Trebačkih pomoćnika i učenika (segira) potrebuje stakarsko-porculanska radnja Milićova M. Popovića na Savi. 38470-3

Tragačkih pomoćnika. Stupiti može odmah, plata po dogovoru. Brijačka radnja Lj. Lalić kod Londona. Milićova Velikog 19. 38462-3

Traži se žena iz radnje. Obratiti se u Birčaninovoj ulici 20, svako prije podne od 8—12 sati. 38143-2

Imam na prodaju (kupujem i primam na prodaju)

Model kostim crni od fine tafte, bijelo odijelo od platna, zeleno odijelo od sukna, od plavog šećerata sako i prsluk, drap odijelo od sukna, sivo odijelo od štofa, smede odijelo od sukna, pantalone crne i prsluk, sivi kostim, sivi žaket i crni gerlo.

Molim gospodina, koji je kupio kod mene u radnji odjelo od rosada i dago kaparu, da dodje i uze me ili će biti primuđen da prodam, jer prolazi vrijeme ljetne sezone. Potrebujem učenika iz unutarnjosti ili dječaku. Milarad Mijočević, krojač, Obiličev venac 42. 38435-2

Nu produžu dva muška kaputa, muške košulje i gaće, nove čarape, ženski kostim, spavači haljinu, blizu, košulja, čarape, štop za kostim i još druge stvari. Zorina ulica 35. 38467-2

Elegantni stan od 3 sobe, sa predobjrom, sobom za mladje, električnom i ostalim prilagodljivostima u ulici Vel. Miloša ili pobočne. Javiti se u radnji Petrovića I Belovića. 38421-4

Bakulskih rođenja koja se nalazi u Kr. Milana ulici br. 102. Predaje se namalo sa robom. Za uslove upitati u radnji 38447-4

Traži se na Vračaru, prazan stan sa 2—3 sobe i kuhinjom. Ponude stati na adresu Kralj Miletina ulica 17. 38464-4

Tražim kuću zasebnu, koja može imati nekoliko odjećenja, lijep podrum. Ista može biti na Terazijama, Kr. Milana i Knez Mihajlova ulici. Dostavite gosp. Jef. V. Sirkoviću, Kralja Aleksandra br. 2. 38471-4

Tražim jedno češće sa amovinom i sa jednim dobrim konjeni. Javiti se Šefu radnje u Park Hotelu. 38445-2

Božidar Ranislavljević primio je radnju **Koste Markovića**, trg. ovd., Uskočka ulica broj 3 i izjavljava svoje prijatelje i potrošače, da je radnju :: renovirao i preporučuje svoje bogato sortirano stovarište ::

nirnberške robe uz vrlo umjerene cijene. 38482

Javljam srodnicima, prijateljima i poznanicima, da će u subotu 27. jula u 10 sati prije podne, davati polugodišnji parastos, u crkvi Sv. Nikole na Novom Groblju svome plemenitom i dobrom suprugu

Dimitriju Naumoviću kazandžiji

Molim srodnike, prijatelje i poznanike, da prisustvuju ovom tužnom pomenu.

Tramvaj će čekati u 9½ sati na Terazijama. Beograd, 23. jula. 1918.

Ožalošćena supruga **Anka Naumović** sa ostalom familijom.

Stampom car, i kralj, gubernijske štamperije u Beogradu.

g.4

: MALI OGLASI:

PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
 Pripisano: Pešta jednog milimetra, retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Pešta jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnici Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim stovinom 14 helera.

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za artillerijskog pukovnika Dimitrija Pajića. Secteur postal: 603. — Dragi Mitol! Dobro i zdravi dodjnosno ovamo. Odmah te kartama izvestih. Osim putem javlaj mi se i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za muža Savi Milovanovića, bolničaru I. zavojšta, VIII. puča, 2. četa, 2. bataljona, II. poziva dunavске divizije, koji mi se od dana evakuacije, pa do danas nije javio. Odgovor molim kartom iš istim putem na adresu: Ljubica Milovanović, Smederevo. 38478-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepriljubljenosti. Blagodari Vam Ružica Rafailovića, Lopovo. 38454-8

Milivoju Sjenickome, Geneva, Case 4489, Servette, za vojnika Đorđa Radovanovića, Kneževićevo 43. — Dragi mitol! Dobro i zdrav, brižni, jer mi se ne javlja od novembra. Novac nekih mi salje lično na moju adresu, jer imam velike nepril